

NGÀY APRIL 8/1865 CỦA HOA KỲ VÀ NGÀY APRIL 30/1975 CỦA VIỆT NAM

Lúc bấy giờ là đêm ngày 8 tháng 4 năm 1865, Đại tướng Robert Lee, Thống lĩnh Quân đội miền Nam, cùng Ban Tham Mưu ngừng chân đặt Bản doanh Bộ Chỉ Huy trong một cánh rừng gần Tòa Thị Xã Appomattox, thuộc Tiểu Bang Virginia. Sáu ngày liên tiếp trước đó đạo quân miền Nam đã đi không ngừng nghỉ tiến về phía Tây hướng về dãy núi Blue Ridge, nơi Tướng Lee từng tuyên bố ông có thể cầm cự chiến đấu ít nhất là 20 năm. Nhưng đêm nay khi Tướng Lee và Bộ Tham Mưu mệt mỏi của ông dừng quân tại Appomattox thì đạo quân miền Nam đang bị Quân đội miền Bắc bao vây, lương thực cạn, hy vọng tiếp tế không có, hy vọng tăng viện cũng không. Xa xa tiếng đại bác xé màn đêm dội về.... Tất cả hy vọng của Tướng Lee lúc này chỉ còn đặt vào một vị Tướng trẻ gan dạ, John Gordon. Vị Tướng này sáng sớm hôm sau sẽ tiến quân chọc thủng phòng tuyến bao vây của Quân đội miền Bắc.

Cách đó không xa, viên Sĩ quan Phụ tá của Tướng Grant, Thống lĩnh Quân đội miền Bắc, bước vào phòng riêng của Tướng Grant để đánh thức ông dậy. Người Sĩ quan hầu cận vội mang đến Tướng Grant một tách cà phê nóng hổi. Tách cà phê đầu có giúp nhẹ đi cơn nhức đầu nhưng không làm giảm bớt mối căng thẳng lo âu của Tướng Grant. Sau cùng Tướng Grant kéo ghế ngồi, và khởi sự thảo bức thư trả lời thư mới nhận được từ Tướng Robert Lee:

"Tôi rất muốn hòa", Tướng Grant viết, "và mong muốn kết thúc cuộc chiến mà không phải tổn thất thêm một nhân mạng nào nữa. Nhưng cuộc hội kiến do Đại Tướng đề nghị vào 10 giờ sáng hôm nay không có một lợi ích nào cụ thể và tôi không có thẩm quyền quyết định hòa hay chiến."

Nhưng bức thư của Tướng Grant chưa kịp đến tay Tướng Lee, tiếng súng đã lại bắt đầu nổ.

5 giờ sáng, sương mù còn bao phủ rặng đồi bên kia Appomattox. Loạt đạn đầu tiên xé màn sương, đánh thức sáng Chủ nhật 9/Apr/1865, tiếp theo là tiếng thét tiến quân của Quân đội miền Nam. Từng đợt tấn công của Tướng Gordon đã đánh bật tuyến phòng thủ đầu của quân miền Bắc, chiếm nhiều cỗ súng đại bác, đánh bật hai bên mở rộng đường tiến quân, và ào ạt tiến lên đồi. Nhưng từ phía bên kia đồi, quân miền Nam đã dựng phải một bức tường dày đặc, kéo dài hơn 2 dặm, của hai đơn vị Bộ binh Quân đội miền Bắc. Và ép từ phía sau là hai đơn vị Bộ binh khác của quân miền Bắc tiến lên. Quân miền Nam bị ép vào giữa, tiến không được, lui cũng không xong, và "chém vè" cũng không được.

Chỉ trong vòng 3 tiếng đồng hồ sau, Tướng Lee được tin khắp báo của Tướng Gordon:

- "Quân sĩ của tôi đã chiến đấu hết mình. Trình Đại Tướng tôi không làm gì hơn được nữa!".

Lập tức Tướng Lee triệu tập Ban Tham Mưu thảo luận để quyết định hòa hay chiến. Tướng Lee nói với các Tướng bao quanh:

- "Giờ đây tôi chẳng còn làm gì hơn là đến trình diện và đầu hàng trước Tướng Grant".

Nơi được chọn để nghị hòa là một căn nhà nhỏ mái ngói thuộc Appomattox, một thị xã hẻo lánh nằm về phía Nam tiểu bang Virginia. Có độ chừng 20 căn phố, lều tều vài cửa hàng nhỏ, một lữ quán và tòa thị xã. Khi mặt trời leo lên cao là lúc Tướng Lee đã đến điểm hẹn, ông bước theo sự hướng dẫn của vị Sĩ quan Tùy viên và một Sĩ quan Tham mưu thuộc Bộ Tham Mưu của Tướng Grant. Tướng Lee, uy nghi trong bộ binh phục đại lễ, hông đeo trường kiếm, ngồi xuống cạnh một chiếc bàn gỗ nhỏ. Giờ đây ông đã có mặt ngay trong lòng đất đối phương.

Vào khoảng nửa tiếng sau, tiếng giày nện trên sàn gỗ và Tướng Grant bước vào. Khác hẳn với Tướng Lee, Tướng Grant không đeo kiếm, không mặc quân phục, quần và đôi ủng lấm đầy bùn.

Theo yêu cầu của Tướng Lee, Tướng Grant đích thân thảo bản văn kiện chính thức đầu hàng của Quân đội Liên hiệp miền Nam và sau tự tay trao cho Tướng Lee xem lại. Chậm rãi, từ tốn, Tướng Lee rút cặp kiếng đeo mắt, lấy khăn lau kỹ lưỡng, đeo kính lên và chăm chú đọc.

"...Vũ khí, đại bác và các tài sản công phải được liệt kê, sắp xếp và giao nộp cho một viên Sĩ quan do tôi chỉ định. Những vũ khí này sẽ không gồm có vũ khí cá nhân của các Sĩ quan, cũng như ngựa và tư trang của họ. Sau khi hoàn tất, mọi Sĩ quan và Binh sĩ sẽ được phép trở về nguyên quán, và sẽ không bị quấy nhiễu bởi các cơ quan cầm quyền chừng nào họ tôn trọng lệnh đầu hàng và tuân theo luật lệ địa phương nơi họ cư ngụ."

Lần đầu tiên trong buổi hội kiến, gương mặt của Tướng Lee tươi hẳn. Như vậy có nghĩa là Sĩ quan và Binh sĩ dưới quyền của ông sẽ không bị giam giữ như tù binh chiến tranh. Có nghĩa là họ sẽ không bị đem ra bêu riếu diễn hành hạ nhục trên các đường phố. Có nghĩa là họ sẽ không bị mang ra tòa truy tố về tội phản loạn.

Tướng Lee nói:

- "Thưa Đại Tướng, những điều kiện đầu hàng thế này sẽ có ảnh hưởng rất tốt với quân đội của tôi."

Và Tướng Lee nói tiếp:

"Nhưng thưa ngài, trong quân đội miền Nam của tôi, ngay cả binh sĩ khi gia nhập cũng mang theo ngựa của họ vào quân đội."

Tướng Grant nói ông sẽ không thay đổi gì trong văn kiện đầu hàng, nhưng sẽ ra khẩu lệnh cho phép mọi binh sĩ miền Nam được phép mang ngựa và lừa về quê quán để sử dụng trong việc trồng trọt ở các nông trại.

Tướng Lee còn thêm một lời yêu cầu nữa. Ông trình bày cho Tướng Grant biết ông còn giam giữ hơn một ngàn tù binh quân đội miền Bắc nhưng không có lương thực cung cấp cho họ và ngay chính quân đội của ông cũng không còn lương thực. Không ngập ngừng, Tướng Grant đề nghị sẽ ra lệnh xuất kho cấp ngay khẩu phần cho hơn 25,000 quân sĩ của Quân đội Liên hiệp miền Nam.

Tướng Grant hỏi:

- "Như vậy, đủ chưa?"

- "Thưa, quá đủ, quá đủ, thưa Đại Tướng." Tướng Lee trả lời.

Tướng Lee đứng dậy, lần lượt bắt tay các sĩ quan trong Bộ Tham Mưu của tướng Grant, bắt tay tướng Grant, nghiêng mình chào tất cả mọi người có mặt và bước ra khỏi phòng họp.

Tướng Grant và Ban Sĩ quan Tham mưu đã đứng sẵn ở bao lơn trước căn nhà, nơi đôi bên nghị hòa. Khi ngựa Tướng Lee rào bước đi qua, cặp mắt của hai vị Tướng quân chạm nhau trong giây phút, họ đồng ngả nón chào nhau. Trên bao lơn xung quanh Tướng Grant và suốt trong sân trước căn nhà lịch sử, Sĩ quan và Binh sĩ miền Bắc đều đưa tay chào kính vị Tướng bại trận Quân đội Liên hiệp miền Nam.

Tin đồn đầu hàng của Tướng Lee tràn lan mau chóng như thuốc súng. Khắp nơi binh sĩ miền Bắc reo mừng. Họ liệng lên không trung mũ nón, giày, bao đạn, áo hay bất cứ vật gì có thể ném tung lên được. Họ ôm nhau, hôn nhau. Súng ống các loại, kể cả đại bác bắt đầu nổ. Thế nhưng Tướng Grant nhanh chóng ra lệnh ngưng ngay tức khắc những biểu lộ nổi vui mừng của binh sĩ miền Bắc:

- "Rồi sẽ có ngày mừng chiến thắng",

Tướng Grant giải thích:

- "Nhưng không phải là ngày hôm nay. Quân đội miền Nam đã đầu hàng. Chúng ta không được phép reo mừng trên chiến bại của họ".

Điều quan trọng với Tướng Grant là phải làm sao để thắng trận, đồng thời cũng phải gìn giữ cho bằng được sự toàn vẹn tình cảm giữa những người cùng trong cộng đồng dân tộc Hoa Kỳ.

4:30 chiều ngày 9 tháng 4, 1865, Bộ Trưởng Bộ Chiến Tranh tại Hoa Thịnh Đốn nhận được một điện văn ngắn ngủi của Tướng Grant :

“Tướng Lee đã buông súng đầu hàng Quân đội miền Bắc theo những điều kiện do tôi ấn định.”

Cách đó không bao xa, Tướng Lee cỡi ngựa trở về bản doanh của mình. Dọc hai bên đường, binh sĩ miền Nam nghiêm chào vị Tướng lãnh mà họ tôn sùng. Nhiều người bật khóc, phủ phục bên đường. Tướng Lee cũng không cầm được nước mắt.

Về đến đại bản doanh, trước mặt Sĩ quan và Binh sĩ đứng chờ, Tướng Lee hướng về họ và nói:

- “Tôi đã cố gắng làm tất cả những gì có thể làm được. Và nay lòng tôi nặng trĩu và không thể nói gì hơn”.

Bước đi vài bước, ông dừng lại và thêm:

- “Các anh em hãy trở về quê quán. Và nếu các người sống được như những công dân tốt như các anh em đã từng chiến đấu như các chiến sĩ thì các người sẽ thành công rồi. Và tôi sẽ luôn luôn hãnh diện vì các anh em.”

Và Tướng Lee biến mình vào trong lều vải của mình.

Điều kiện đầu hàng được hai Tướng Lee và Grant ký kết tại Appomattox ngày 9 tháng 4, 1865 thì 3 ngày sau, ngày 12 tháng 4 mới là ngày Quân liên Hiệp miền Nam chính thức buông súng đầu hàng.

Hai đạo quân dàn đội bên con đường chạy theo phía Đông rừng Appomattox. Chỉ huy cánh quân miền Bắc và điều khiển buổi lễ là Tướng Chamberlain, nguyên là một giáo sư đại học, Huy Chương Danh Dự, hai lần bị thương trên chiến trường.

Chỉ huy 28,000 Sĩ quan và Binh sĩ liên hiệp miền Nam là Tướng Gordon, một trong những cận tướng can trường của Đại tướng Lee, 4 lần bị thương tại mặt trận, một lần bị trúng đạn xuyên qua mặt.

Tướng Chamberlain đã ghi lại trong hồi ký của mình:

“Từng đoàn, từng đoàn, họ tiến bước theo nhịp quân hành, ép chặt vào nhau giống như một dòng người đội vương miện màu đỏ ối, giương cao quân kỳ và hiệu kỳ. Đây là những người mà gian lao, đau khổ, nhọc nhằn, kể cả tử thần không bẻ cong được quyết tâm của họ. Họ đứng thẳng hàng trước mặt đoàn quân chúng tôi, một đoàn quân tươi tắn, xương xẩu, nhưng hiên ngang, mắt sáng ngời chiến thắng, họ là những hình ảnh sống phản ảnh mối liên hệ thắm thiết chỉ có thể có giữa những đồng đội trên chiến trường”.

Không hề dự định trước, cũng như không hề được chuẩn y trước, Tướng Chamberlain bất thần hô lớn ra lệnh:

- "Bồng súng chào!" cho Quân đội miền Bắc.

Một tiếng kèn lệnh vang lên, và lập tức toàn thể đoàn quân miền Bắc bồng súng lên vai, tiếng bồng súng rập khuôn vang lên.

Phía đối diện, Tướng Gordon thúc nhẹ con tuấn mã khuy hai chân trước xuống, người và ngựa cùng cúi đầu, gươm tuốt trần chúc mũi trong một dáng điệu hùng vĩ tuyệt vời. Cùng lúc, đoàn quân miền Bắc chuyển qua bồng súng nghiêm chào. Họ chào những "anh hùng bại trận", họ bày tỏ sự kính trọng của những người Hoa Kỳ đối với những người Hoa Kỳ.

Và phía hàng quân miền Bắc tiếp tục giữ đúng thế nghiêm. Không có thêm một tiếng kèn. Không có một tiếng trống. Không có một tiếng hô chiến thắng. Không có một tiếng nói. Không cả một tiếng thầm thì. Mà chỉ còn là một hàng quân im phăng phắc. Mọi nhịp thở như ngừng lại.

Buổi lễ đầu hàng kéo dài 7 tiếng đồng hồ. Gần 28,000 người, trên 100,000 tấn vũ khí, đạn dược, quân kỳ, hiệu kỳ lần lượt bỏ xuống. Từng đơn vị tiến lên, gác súng, tháo bao đạn, và xếp súng xuống. Kế đến họ trùi mền cuốn hay xếp quân kỳ, hiệu kỳ, làm cái tờ tả và làm cái nhuộm máu đã khô, sau cùng họ khẽ đặt những lá cờ kia xuống mặt đất....

Tại sao người Mỹ lại có được tháng 04/1865 tuyệt vời như thế kia? Tuyệt vời bởi lẽ cả người thắng lẫn kẻ bại đều thiết tha và chân thành tôn kính lẫn nhau. Tuyệt đối không có cảnh "nhảy múa trên đau khổ của kẻ bại". Người đích thực là kẻ chiến thắng trong 04/1865 chính là dân tộc Hoa Kỳ.

Đem tháng 04/1865 đặt cạnh tháng 04/1975, mọi người, kể cả những người khác biệt chính kiến, đều có thể dễ dàng nhận ra những khác biệt lớn lao vì Chiến bại tháng 04/1975 là chiến bại của một quân đội bị "Đồng Minh" đâm sau lưng.

-Sau 04/1865, quân Bắc Mỹ không hề trả thù quân Nam Mỹ. Tất cả hình thức ăn mừng chiến thắng đều bị ngăn cấm. Chẳng những không bị ngược đãi, quân Nam Mỹ còn được Bắc quân trao tặng hơn hai mươi lăm ngàn (25,000) phần ăn như một lời chúc thương lộ bình an trên con đường trở về quê hương gốc. Sau 04/1975, CSVN ra lệnh mang ra chợ xử bắn những quân cán chính nào của VNCH mà Hà Nội gán cho danh hiệu "ác ôn". Mặt khác, tất cả thương bệnh binh của VNCH lập tức bị đuổi ra khỏi toàn bộ hệ thống quân y viện của Miền Nam Việt Nam. Đó là lý do giải thích tại sao những ngày đầu tháng 05/1975 vô số thương binh VNCH, kể cả những thương binh vết thương còn mới nguyên, lê lết khắp phố chợ làng quê....

-Không một người lính nào trong quân đội Nam Mỹ bị bắt giam như những tù binh. Ngược lại, tại Việt Nam 04/1975, CSVN bắt giam nhiều trăm ngàn quân nhân từ tướng đến binh (an ninh tình báo) của VNCH. Hành động bắt giam này được thực hiện bằng lời kêu gọi mang theo

mười ngày lương thực nhằm tạo cho “nạn nhân” hiểu lầm là họ chỉ đi “học tập cải tạo” mười ngày. Trong thực tế 10 ngày có nghĩa là một hai thập niên tù khổ sai.

Khi mùa chiến chinh dứt trên quê hương tôi (Tháng Tư 1975)

Tháng 04/1975 quân Bắc Mỹ chỉ tịch thu vũ khí cộng đồng, họ cho phép quan, quân miền Nam giữ lấy ngựa và vũ khí cá nhân như những tài sản riêng. Tháng 04/1975 nhà cửa, xe cộ của Sĩ quan cao cấp của VNCH bị tịch thu, vợ con của quân nhân các cấp bị mất việc làm, bị đui đi kinh tế mới. Đặc biệt, không chỉ riêng gia đình Quân Cán Chính VNCH mà ngay cả người dân bị gọi là “dân vùng Ngụy” cũng bị CSVN đánh đòn rất cẩn thận: đánh tư sản mại bản, đánh công thương kỹ nghệ gia, đánh tiểu thương, đánh văn nghệ sĩ, đánh tu sĩ các tôn giáo. Nói chung, tháng 04/1975 là ngày ghi dấu toàn bộ xã hội miền Nam Việt Nam biến thành địa ngục trần gian.

Cùng là CON NGƯỜI, tại sao người Mỹ đối xử với người Mỹ khác hẳn CSVN đối xử với người Việt Nam? Phải chăng văn hoá Mỹ khác với văn hoá Cộng Sản?

